

26. Torstaina 13 päivänä maaliskuuta 1997

kello 18

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely

1) Hallituksen esitys laeiksi alkoholilain 3 ja 60 §:n ja vuoden 1968 alkoholilain 93 §:n sekä alkoholi- ja alkoholijuomaveroista annetun lain 3 §:n muuttamisesta ... 567

Hallituksen esitys 3/1997 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö 2/1997 vp

2) Hallituksen esitys laiksi eräistä henkilöiden asemaa koskevista järjestelyistä kunnallistettaessa Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan eräitä palvelutoimintoja 567

Hallituksen esitys 250/1996 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö 3/1997 vp

Ainoa käsittely

3) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Irakia koskeviin päätöksiin perustuvien velvoitusten täyttämiseksi annetun asetuksen muuttamisesta 567

Asetus 1/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 4/1997 vp

Ensimmäinen käsittely

4) Hallituksen esitys Arabiemiraattien liiton kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 568

Hallituksen esitys 1/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 1/1997 vp

5) Hallituksen esitys Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 568

Hallituksen esitys 2/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 2/1997 vp

Lähetekeskustelu

6) Hallituksen esitys Pohjoismaiden välillä pääsystä korkeampaan koulutukseen tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 568

Hallituksen esitys 14/1997 vp

7) Hallituksen esitys laiksi markkina- tuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta 568

Hallituksen esitys 15/1997 vp

8) Toivomusaloite 1—9/1997 vp 568

1 Sulo Aittoniemi /kesk: Vaaleihin liittyvän aktiivisuuden lisäämisestä

- 2 Sulo Aittoniemi /kesk: Ahvenanmaan maakuntaa koskevista erillis-säännöksistä
- 3 Sulo Aittoniemi /kesk: Eduskunnan hylkäämien lakiehdotusten jättämisestä uudelleen käsittelemättä
- 4 Sulo Aittoniemi /kesk: Ministereiden osallistumisesta eduskunnan suulliselle kyselytunnille
- 5 Sulo Aittoniemi /kesk: Suullisen kyselytunnin kehittämisestä
- 6 Bjarne Kallis /skl: Tyhjää äänestämisen mahdollisuuden poistamista koskevan lakiehdotuksen valmistele- misestä
- 7 Ossi Korteniemi /kesk: Lapinkylil- le kuuluvien oikeuksien selvittämi- sestä
- 8 Tuija Nurmi /kok: Kansanedusta- jien varamiesjärjestelmää koskevien säännösten valmistele misestä
- 9 Tauno Pehkonen /skl: EMUun liit- tymistä koskevan kansanäänestyk- sen järjestämisestä
- 9) Toivomusaloite 10—20/1997 vp 568
- 10 Sulo Aittoniemi /kesk: Toimenpi- teistä syyttämättä jättämisen estämi- seksi veronkiertoasioissa
- 11 Sulo Aittoniemi /kesk: Vapaa- muurareiden kelpoisuudesta tuomio- istuinten jäseniksi
- 12 Sulo Aittoniemi /kesk: Ylempien oikeuksien jäsenten toiminnasta väli- miesoikeudessa
- 13 Sulo Aittoniemi /kesk: Maksu- häiriöitä koskevien rekisteritietojen korjaamisesta
- 14 Sulo Aittoniemi /kesk: Nuorille sopivien rangaistusmuotojen kehittä- misestä
- 15 Sulo Aittoniemi /kesk: Ns. lähes- tymiskieltoa koskevan lainsäädän- nön aikaansaamisesta
- 16 Sulo Aittoniemi /kesk: Turkistar- haukseen kohdistuvien terroriteko- jen estämisestä
- 17 Sulo Aittoniemi /kesk: Vankilo- iden huumeongelmien vähentämises- tä
- 18 Sulo Aittoniemi /kesk: Huumeri- kostutinnan tehostamisesta
- 19 Päivi Räsänen /skl ym.: Avio- eroon liittyvän sovittelun saamisesta pakolliseksi
- 20 Päivi Räsänen /skl ym.: Huumei- den vastaisen toiminnan tehostami- sesta vankiloissa
- 10) Toivomusaloite 21—26/1997 vp 568
- 21 Sulo Aittoniemi /kesk: Euroop- pa-ministerin tehtävän tarpeellisuu- desta
- 22 Sulo Aittoniemi /kesk: EU-jäse- nyuden vaikutuksia koskevan selon- teon antamisesta
- 23 Sulo Aittoniemi /kesk: Ruotsin- suomalaisten olosuhteiden paranta- misesta
- 24 Toimi Kankaanniemi /skl: Lähi- alueille suuntautuvien avustuskulje- tusten tukemisesta
- 25 Esa Lahtela /sd: Venäjän Karja- laan suuntautuvan avustustoimin- nan lisäämisestä
- 26 Esa Lahtela /sd: Käytettyjen maatalouskoneiden antamisesta ke- hitysapuna tai lähialueyhteistyönä
- 11) Toivomusaloite 27—61/1997 vp „
- 27 Sulo Aittoniemi /kesk: Paluu- muuttajien verotuksen korjaamises- tä
- 28 Sulo Aittoniemi /kesk: Verotar- kastajien toiminnan valvomisesta
- 29 Sulo Aittoniemi /kesk: Pienura- koinnin tarkkailemisesta harmaan talouden estämiseksi
- 30 Sulo Aittoniemi /kesk: Valtion- velan maksuohjelman laatimisesta
- 31 Sulo Aittoniemi /kesk: Valtion saatavista luopumisesta

32 Sulo Aittoniemi /kesk: Talouden ylikuumenemisen estämisestä

33 Maria Kaisa Aula /kesk: Arvonlisäverojärjestelmän uudistamista koskevan aloitteen tekemisestä Euroopan unionille

34 Maria Kaisa Aula /kesk: Kotitalouden työllistämistä vähennyksen toteuttamisesta

35 Maria Kaisa Aula /kesk: Perustulojärjestelmän käyttöön ottamisesta verotuksessa

36 Jouko Jääskeläinen /skl ym.: Kotona teetetyin työn kustannusten verovähennyskelpoisuudesta

37 Jouko Jääskeläinen /skl ym.: Pienten työvoimavaltaiten yritysten arvonlisäverotuksen keventämisestä

38 Toimi Kankaanniemi /skl: Paluumuuttajien eläkkeiden verotuksen uudistamisesta

39 Toimi Kankaanniemi /skl: Yrittäjien verotuskohtelussa olevien epäkohtien poistamisesta

40 Ossi Korteniemi /kesk: Opiskelijoiden verotuksen muuttamisesta työntekoon kannustavaksi

41 Esa Lahtela /sd: Todellisten työmatkakustannusten hyväksymisestä vähennykseksi verotuksessa

42 Esa Lahtela /sd: Pääomaveron kiristämisestä

43 Esa Lahtela /sd: Vapaan poistooikeuden kokeiluluonteisesta toteuttamisesta Itä-Suomessa

44 Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.: Kotityöstä maksetun palkan saattamisesta verovähennyskelpoiseksi

45 Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.: Pieni- ja keskituloisten verohelpotusten toteuttamisesta

46 Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.: Välillisten työvoimakulujen alentamisesta

47 Tuija Nurmi /kok: Ns. sivukustannusten alentamisesta pk-yrityksiltä

48 Tuija Nurmi /kok: Kotitaloustyöstä maksetun palkan verovähennyskelpoisuudesta

49 Tuija Nurmi /kok: Eläkeläisten verotuksen keventämisestä

50 Arja Ojala /sd ym.: Entisen rakennushallituksen henkilöstön irtisanomisista

51 Tauno Pehkonen /skl: Arvonlisäveron porrastamisesta työllisyyden parantamiseksi

52 Pirkko Peltomo /sd: Korjausrakentamista koskevan arvonlisäveron alentamisesta

53 Erkki Pulliainen /vihr: Lämmön- ja sähköntuotantoon käytetyn hakkeen verotuksesta

54 Päivi Räsänen /skl ym.: Kotitalouksien maksamien palkkakustannusten verovähennysoikeudesta

55 Päivi Räsänen /skl: Ulkomailta saatavien eläkkeiden verotuskohtelusta

56 Sakari Smeds /skl: Asuntolainojen leimaverosta luopumisesta

57 Sakari Smeds /skl: Kotihoidon tukemisesta verohelpotuksin

58 Marjatta Vehkaoja /sd: Kiinteistöveron raja-arvoista luopumisesta

59 Jukka Vihriälä /kesk ym.: Paluumuuttajien verotuksen kohtuullistamisesta

60 Pertti Virtanen /evir: Uusio- ja kierrätysmateriaalien verotuksesta

61 Raimo Vistbacka /ps: Paluumuuttajien verotuksen kohtuullistamisesta

12) Toivomusaloite 62—87/1997 vp 568

62 Sulo Aittoniemi /kesk: Sopimuspalkkojen saamisesta julkisiksi

63 Sulo Aittoniemi /kesk: Väestönsuojia koskevan tiedon lisäämisestä

64 Sulo Aittoniemi /kesk: Ulko-
maalaislain uudistamisesta

65 Sulo Aittoniemi /kesk: Suomeen
otettavien pakolaisten määrästä

66 Sulo Aittoniemi /kesk: Maasta-
karkotuksia koskevan käytännön
yhdenmukaistamisesta

67 Sulo Aittoniemi /kesk: Ulko-
maalaisvaltuutetun toimenkuvan
muuttamisesta

68 Sulo Aittoniemi /kesk: Avoinna
olevien poliisivirkkojen täyttämistä

69 Sulo Aittoniemi /kesk: Keskusri-
kospoliisin ja liikkuvan poliisin hal-
linnollisesta asemasta

70 Sulo Aittoniemi /kesk: Uusien
läänien lääninhallitusten päätoimi-
paikoista

71 Sulo Aittoniemi /kesk: Valtuus-
toehdokkaiden kotipaikkamääritteli-
ystä kunnallisvaaleissa

72 Sulo Aittoniemi /kesk: Kuntien
tarjoamien palveluiden tason tur-
vaamisesta

73 Timo Ihamäki /kok ym.: Etelä-
Suomen läänin sivutoimipisteen pe-
rustamisesta Lahteen

74 Ulla Juurola /sd ym.: Maakun-
nallisten aluekehitysohjelmien rahoitusta
koskevan päätöksenteon
siirtämisestä maakunnille

75 Toimi Kankaanniemi /skl: Maa-
kuntavaltuustojen valitsemisesta
suorilla kansanvaaleilla

76 Toimi Kankaanniemi /skl: Kes-
ki-Suomen kehittämisprojektin
käynnistämisestä

77 Markku Lehtosaari /kesk: Itä-
Suomen talous- ja työllisyystilan-
teen parantamista koskevien ehdo-
tusten toteuttamisesta

78 Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.:
Etelä-Hämeen työvoima- ja elinkei-
nokeskuksen Lahden päätoimipai-
kan henkilöresurssien turvaamisesta

79 Hannes Manninen /kesk: Raja-
vartioston henkilökunnan tehtävien
kehittämisestä länsirajalla

80 Hannes Manninen /kesk: Kuntien
talouskriisin estämiseksi tarvit-
tavista toimenpiteistä

81 Raimo Mähönen /sd: Naarajär-
ven varavankilan peruskorjaamisesta

82 Tero Mölsä /kesk ym.: Henkilö-
resurssien siirtämisestä Etelä-Hä-
meen työvoima- ja elinkeinokeskukseen
Lahteen

83 Tauno Pehkonen /skl: Itä-Suomen
kehittämistoimenpiteiden
käynnistämisestä

84 Tauno Pehkonen /skl: Poliisin
virkojen lisäämisestä

85 Outi Siimes /kok ym.: Aluehal-
linnon kehittämisestä

86 Anu Vehviläinen /kesk: Itä-Suomen
kehittämistä koskevien ehdo-
tusten toteuttamisesta

87 Jukka Vihriälä /kesk ym.: EU:n
tavoiteohjelmiin kuuluvien raken-
nerahastovarojen ohjaamisesta suo-
raan maakunnille

13) Toivomusaloite 88—170/1997 vp .. 568

88 Sulo Aittoniemi /kesk: Yksityis-
teille tarkoitettujen määrärahojen
palauttamisesta

89 Sulo Aittoniemi /kesk: Hämeen-
kyrön ohikulkutien rakentamisen
aikaistamisesta

90 Sulo Aittoniemi /kesk: Hirvilah-
den — Kyrönlahden tien kunnosta-
misesta

91 Sulo Aittoniemi /kesk: Kevyen
liikenteen väylän rakentamisesta
Ikaalisten keskustan ja kylpylän vä-
lille

92 Sulo Aittoniemi /kesk: Laka-
laivan — Kalkun tien rakentamisesta
Pirkanmaalla

- 93 Sulo Aittoniemi /kesk: Maantien 330 peruskorjamisesta välillä Ylöjärvi — Kuru
- 94 Sulo Aittoniemi /kesk: Valtatie 9:n parantamisesta välillä Orivesi — Jämsä
- 95 Sulo Aittoniemi /kesk: Tielaitoksen tienrakennustoimien valvonnasta
- 96 Sulo Aittoniemi /kesk: Hajasutusalueiden joukkoliikenteen turvaamisesta
- 97 Sulo Aittoniemi /kesk: Junakaluston valmistamisesta kotimaassa
- 98 Sulo Aittoniemi /kesk: Televisioluvan tarpeellisuudesta ns. kakkos-asunnossa
- 99 Sulo Aittoniemi /kesk: Ns. palvelupuhelimien aiheuttamista kustannuksista
- 100 Sulo Aittoniemi /kesk: Vaikeavammaisten postipalveluiden turvaamisesta
- 101 Sulo Aittoniemi /kesk: Postinkannon kilpailuttamisesta
- 102 Sulo Aittoniemi /kesk: Postipalveluiden turvaamisesta
- 103 Juhani Alaranta /kesk: Paikallisteiden kunnostamisesta Alavieskassa
- 104 Raimo Holopainen /sd: Yksityisteiden valtionapujen säilyttämisestä
- 105 Raimo Holopainen /sd: Maantien 528 parantamisesta Nurmeksessa välillä Lehtovaara — Akkosalmi
- 106 Raimo Holopainen /sd: Maantien 504 peruskorjamisesta välillä Martonvaara (Kansalan th) — Polvela
- 107 Timo Ihamäki /kok ym.: Lahden — Heinolan moottoriliikenteiden rakentamisesta moottoritieksi
- 108 Timo Ihamäki /kok ym.: Kymi-joen kanavan kokonaisuohjelman laatimisesta sekä Kimolan — Voikkaan kanavan sulun rakentamisesta
- 109 Ulla Juurola /sd ym.: Levannon ja Hämeenkosken välisen tien perusparantamisesta
- 110 Reijo Kallio /sd: Henkilöjuna-liikenteen käynnistämisestä Raulmalle
- 111 Toimi Kankaanniemi /skl: Postipalvelujen parantamisesta koko maassa
- 112 Mari Kiviniemi /kesk: Seinäjoen — Vaasan radan kunnostamisesta
- 113 Armas Komi /kesk: Latvalammen — Pöytälahden tien peruskorjauksen käynnistämisestä työllisyysvaroin
- 114 Ossi Korteniemi /kesk: Jalan- kulku- ja polkupyörätien rakentamisesta valtatie 21:lle Yli-Muoniossa
- 115 Ossi Korteniemi /kesk: Kolarin — Kurtakon — Ylläsjärven maantien peruskorjauksesta
- 116 Ossi Korteniemi /kesk: Paikallisteiden peruskorjauksesta Kolarin kunnassa
- 117 Ossi Korteniemi /kesk: Lankojärven itäpuolen tien ja Kaaraneksen tien parantamisesta Pellon kunnassa
- 118 Ossi Korteniemi /kesk: Kevyen liikenteen väylien rakentamisesta valtatie 21:lle Pellon kunnassa
- 119 Ossi Korteniemi /kesk: Kevyen liikenteen väylien rakentamisesta Ylitornion kunnassa
- 120 Ossi Korteniemi /kesk: Perusparannustyön aloittamisesta valtatie 21:llä välillä Kilpisjärvi — Norjan raja Enontekiön kunnassa
- 121 Ossi Korteniemi /kesk: Lossin korvaavan sillan rakentamisesta Rovaniemen maalaiskunnan Tapi-onkylässä
- 122 Esa Lahtela /sd: Opiskelija-asuntojen televisiolupamaksujen alentamisesta

- 123 Esa Lahtela /sd: Saimaan vesiliikenteen turvallisuusvalvonnasta
- 124 Esa Lahtela /sd: Yksityisteiden valtionavun turvaamisesta
- 125 Esa Lahtela /sd: Valtatie 6:n parantamisesta Kesälahden kirkonkylän kohdalla
- 126 Esa Lahtela /sd: Koitajoen — Luhtapohjan tien parantamisesta
- 127 Esa Lahtela /sd: Huhmarisen paikallistien parantamisesta Polvijärvellä
- 128 Esa Lahtela /sd: Kunnasniemen paikallistien parantamisesta
- 129 Esa Lahtela /sd: Itkonsalon yksityistien rakentamisesta
- 130 Esa Lahtela /sd: Työttömien oikeuttamisesta matkustamaan rautateillä alennuslipulla
- 131 Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.: Kopsuontien peruskorjauksen aloittamisesta Asikkalassa
- 132 Reijo Lindroos /sd ym.: Valtatie 9:n parantamisesta välillä Orivesi — Jämsä
- 133 Hannes Manninen /kesk: Kolarin rautatieaseman rakentamisesta
- 134 Raimo Mähönen /sd: Haapakosken paikallistien parantamisesta
- 135 Raimo Mähönen /sd: Kangasniemen — Pieksämäen maantien parantamisesta välillä Lapaskangas — Haarajoki
- 136 Raimo Mähönen /sd: Pieksämäen — Varkauden rataosuuden peruskorjaustöiden loppuun saattamisesta
- 137 Tero Mölsä /kesk: Loviisan ja Lahden välisen tien perusparantamisesta
- 138 Tero Mölsä /kesk: Juornaankylän ja Porvoon välisen maantien perusparantamisesta
- 139 Tero Mölsä /kesk: Pukkilan ja Monninkylän välisen maantien perusparantamisesta
- 140 Tero Mölsä /kesk ym.: Orimatilan — Myrskylän maantien suuntauksen parantamisesta
- 141 Tuija Nurmi /kok ym.: Valtatie 24:n parantamisesta välillä Holma — Kalliola
- 142 Reino Ojala /sd ym.: Kantatie 65:n rakentamisesta osuudella Ylöjärvi — Kyrönlahti
- 143 Reino Ojala /sd: Maurin — Heinjärven tien 2622 perusparantuksesta
- 144 Margareta Pietikäinen /r: Henkilöjunaliikenteen turvaamisesta Hangon radalla
- 145 Veijo Puhjo /va-r ym.: Rautatieverkon kehittämistä ja rautateiden kunnossapidon parantamisesta
- 146 Veijo Puhjo /va-r ym.: Porin — Haapamäen rautatien kunnostamisesta
- 147 Aulis Ranta-Muotio /kesk: Postipalveluiden turvaamisesta
- 148 Juha Rehula /kesk ym.: Käki-salmen sillan uusimisesta
- 149 Päivi Räsänen /skl ym.: Ns. sek-sipuhelinpalveluja koskevien säännösten muuttamisesta
- 150 Jouko Skinnari /sd ym.: Nopeat Itäradat -hankkeen toteutuksen nopeuttamisesta välillä Kerava — Lahti
- 151 Pentti Tiusanen /vas: Itämeren kautta kulkevista kemikaalikuljetuksista
- 152 Pentti Tiusanen /vas: Koskenkylän — Elimäen tien parantamisesta
- 153 Pentti Tiusanen /vas: Saimaan kanavan sulkujen parantamisesta
- 154 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Valtatie 5:n kunnostamisesta välillä Vehmasmäki — Hiltulanlahti
- 155 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Lossiliikenteen sujuvuuden turvaamisesta

156 Jukka Vihriälä /kesk: Maantien 750 peruskorjaamisesta välillä Vimpele — Veteli

157 Jukka Vihriälä /kesk: Maantien 7091 peruskorjaamisesta välillä Niemisvesi — Kukko

158 Jukka Vihriälä /kesk: Maantien 730 (Voltti — Oravainen) peruskorjaamisesta välillä Huhtamäki — Komossa

159 Jukka Vihriälä /kesk: Ojanien — Miekan paikallistien kunnostamisesta Vähänkyrön kunnassa

160 Jukka Vihriälä /kesk: Itäkylän — Huopanan paikallistien kunnostamisesta

161 Jukka Vihriälä /kesk: Maantien 697 perusparantamisesta välillä Lehtimäki — Soini

162 Jukka Vihriälä /kesk: Hallaahon — Koivumäen sekä Uusikylän — Koivumäen teiden peruskorjaamisesta Alajärven kaupungissa

163 Jukka Vihriälä /kesk: Maantien 7000 (Koskenkorva — Mölli) perusparantamisesta Ylistaron aseman ja Könnin välillä

164 Jukka Vihriälä /kesk: Paikallistien perusparantamisesta välillä Kortekylä — Kuninkaanjoki Alajärven kaupungissa ja Soinin kunnassa

165 Jukka Vihriälä /kesk: Lehmäjoen — Untamalan maantien perusparantamisesta

166 Jukka Vihriälä /kesk: Pirin riipusillan rakentamisesta Alahärmän kuntaan

167 Jukka Vihriälä /kesk ym.: Liikennepoliittisen selonteon valmistelusta

168 Pia Viitanen /sd ym.: Kelirikkoiteiden kunnostamisesta Pirkanmaan maakunnassa

169 Pertti Virtanen /evir: Kimppakäytön edistämisestä

170 Raimo Vistbacka /ps: Joukko liikenteen määrärahojen turvaamisesta

14) Toivomusaloite 171—187/1997 vp 568

171 Sulo Aittoniemi /kesk: Suomalaisen puun arvostuksen nostamisesta

172 Sulo Aittoniemi /kesk: Kotimaisen kalan käyttämisestä säilykkeenä

173 Sulo Aittoniemi /kesk: Autioituvien pientilojen käyttöönnotosta

174 Eva Biaudet /r: Hylkeiden ammattikalastukselle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta

175 Eva Biaudet /r: Hyljevahinkojen tutkimuksen edistämisestä

176 Tuula Haatainen /sd: Elintarvikkealan valvonnan tehostamisesta

177 Kyösti Karjula /kesk ym.: Maatilojen hallintokustannusten alentamisesta

178 Ossi Korteniemi /kesk: Kato- korvausten maksamisesta porotaloudelle

179 Ossi Korteniemi /kesk: Kalastuksen valvonnan järjestämisestä Tornionjoen — Muonionjoen vesistöalueella

180 Esa Lahtela /sd: Suurpetotutkinnan lisäämisestä ja ajanmukaistamisesta

181 Esa Lahtela /sd: Pakettipeltöjen ottamisesta erikoisviljelyyn

182 Hannes Manninen /kesk: Metsänparannustöiden lisäämisestä työllisyyden parantamiseksi

183 Arja Ojala /sd ym.: Suomen Siirtolapuutarhaliiton neuvonta- ja koulutustoiminnan tukemisesta

184 Tauno Pehkonen /skl: Maatalouslomittajien määrän lisäämisestä

185 Sakari Smeds /skl ym.: Luomutuotannon edistämisestä

- 186 Markku Vuorensola /kesk ym.: Maaseutuohjelmassa ehdotettujen hankkeiden toteuttamisesta
- 187 Matti Väistö /kesk: Kotimaisten elintarvikkeiden kilpailukyvyyn vahvistamisesta
- 15) Toivomusaloite 188—195/1997 vp 568
- 188 Sulo Aittoniemi /kesk: Sotilaseiden valmistamisen turvaamisesta Suomessa
- 189 Sulo Aittoniemi /kesk: Puolustusvoimien toiminnan kehittämisestä
- 190 Maria Kaisa Aula /kesk: Puolustusvoimien sähkö- ja viestitekni- sen korjaamon sijoittamisesta Ter- volaan
- 191 Tuija Nurmi /kok ym.: Hämeen rykmentin koulutushalliprojektin 2. vaiheen toteutuksen kiirehtimisestä
- 192 Tuija Nurmi /kok: Puolustus- voimien kalustusuojien rakentami- sesta
- 193 Arja Ojala /sd ym.: Lyllyn viesti- varikon akkukorjaamon rakentami- sesta
- 194 Eila Rimmi /vas ym.: Parkanon pioneerivarikon monitoimiraken- nuksen rakentamisesta
- 195 Sakari Smeds /skl: Kertaushar- joitusten lisäämisestä
- 16) Toivomusaloite 196—232/1997 vp „
- 196 Sulo Aittoniemi /kesk: Perus- teetta maksetun opintotuen takai- sinperinnästä
- 197 Sulo Aittoniemi /kesk: Opinto- velkojen koronmaksusta asevelvol- lisuusajan aikana
- 198 Sulo Aittoniemi /kesk: Lasku- taidon kehittämisestä
- 199 Sulo Aittoniemi /kesk: Hiihto- taidon säilyttämisestä
- 200 Sulo Aittoniemi /kesk: Lääkä- riksi valmistuneen ns. orientoivan vaiheen työn sisällöstä
- 201 Sulo Aittoniemi /kesk: Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisestä
- 202 Sulo Aittoniemi /kesk: Kirjas- topalvelujen turvaamisesta
- 203 Sulo Aittoniemi /kesk: Haverin kaivoksen rakentamisesta kaivos- museoksi Viljakkalassa
- 204 Sulo Aittoniemi /kesk: Kun- nostusavustusten myöntämisestä tanssilavojen kunnostamiseen
- 205 Maria Kaisa Aula /kesk: Nuor- ten opintorahan puutteiden korjaa- misesta
- 206 Toimi Kankaanniemi /skl: Suo- juuksen ja potkukelkkailun MM-ki- sojen tukemisesta
- 207 Irina Krohn /vihr: Kansainväli- sen taiteilijavaihdon tukemisesta
- 208 Esa Lahtela /sd: Tohmajärven koulukeskuksen peruskorjaamisesta
- 209 Esa Lahtela /sd: Outokummun keskustan ala-asteen peruskorjauk- sen aloittamisesta
- 210 Esa Lahtela /sd: Kiteen yläas- teen II vaiheen rahoittamisesta
- 211 Esa Lahtela /sd: Pyhäselän ylä- asteen peruskorjauksesta
- 212 Esa Lahtela /sd: Tohmajärven jalkapallokentän rakentamisesta
- 213 Esa Lahtela /sd: Tekojääradan kattamisesta Outokummussa
- 214 Esa Lahtela /sd: Koulujen ja lii- kuntapaikkojen perusparantamisesta Itä-Suomen työttömyysalueilla
- 215 Raimo Mähönen /sd: Hauki- vuoren monitoimiliikuntahallin ra- kentamisesta
- 216 Arja Ojala /sd ym.: Sääksjärven koulukeskushankkeen toteuttami- sesta
- 217 Reino Ojala /sd ym.: Nokian lukion peruskorjauksen toteuttami- sesta
- 218 Eila Rimmi /vas ym.: Pyynikin urheilukentän katsomon peruskor- jaamisesta

- 219 Päivi Räsänen /skl ym.: Koulu-
kiusaamisen vähentämisestä
- 220 Sakari Smeds /skl: Inkerinsuo-
malaisten kulttuurin ja sosiaalisten
olojen tukemisesta
- 221 Sakari Smeds /skl: Lähialuei-
den suomensukuisten kansojen kiel-
len ja kulttuurin tukemisesta
- 222 Säde Tahvanainen /sd: Opiske-
lijoiden ympärivuotisen asumislisän
käyttöön ottamisesta
- 223 Hannu Takkula /kesk: Kristil-
listen kansanopistojen toiminnan
turvaamisesta
- 224 Hannu Takkula /kesk: Opinto-
lainojen lyhennysten maksuajan pi-
dentämisestä
- 225 Hannu Takkula /kesk: Lasten
ja nuorten tapakasvatuksen kehittä-
misestä
- 226 Hannu Takkula /kesk: Opetta-
jien tietotekniikkakoulutuksen ke-
hittämisestä
- 227 Hannu Takkula /kesk: Lasten
ja nuorten harrastusmahdollisuuk-
sien parantamisesta
- 228 Hannu Takkula /kesk: Väki-
valtaviihteen leviämisen estämisestä
- 229 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd:
Kuopion K 115 -hyppyrimäen rak-
entamisesta
- 230 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd:
Oikeustieteellisen yksikön perusta-
misesta Kuopioon
- 231 Raimo Vistbacka /ps: Määrä-
rahan varaamisesta nuorisoseuran,
työväen- ja maamiesseurantalojen
ylläpitokustannuksiin
- 232 Matti Väistö /kesk: Opetus- ja
kulttuuritoimen rakentamishank-
keiden toteuttamisesta Pohjois-
Karjalassa
- 234 Sulo Aittoniemi /kesk: Afasia-
liiton vapaaehtoisjärjestöjen tuke-
misesta
- 235 Sulo Aittoniemi /kesk: Alkoho-
lijuomien alkoholipitoisuuden nos-
tamissuunnitelmista luopumisesta
- 236 Sulo Aittoniemi /kesk: Kansan-
eläkelaitoksen työruuhkan purka-
misesta
- 237 Sulo Aittoniemi /kesk: Yli 50-
vuotiaiden työttömien siirtämisestä
eläkkeelle
- 238 Sulo Aittoniemi /kesk: Asevel-
vollisen taloudellisen aseman paran-
tamisesta
- 239 Sulo Aittoniemi /kesk: Työttö-
mien peruspäivärahan korottami-
sesta
- 240 Sulo Aittoniemi /kesk: Elatus-
maksujen huomioon ottamisesta
toimeentulotukea määrättäessä
- 241 Sulo Aittoniemi /kesk: Lääkä-
rin vaihtolovelvollisuudesta hiv-po-
tilaan suhteen
- 242 Sulo Aittoniemi /kesk: Hiv-tes-
tien saamisesta pakollisiksi maahan-
muuttajille
- 243 Sulo Aittoniemi /kesk: Aidsin
määräämisestä yleisvaaralliseksi
sairaudeksi
- 244 Sulo Aittoniemi /kesk: Vuonna
1926 syntyneiden veteraanien oikeu-
desta rintamasotilastunnukseen
- 245 Liisa Hyssälä /kesk.: Aikuisten
hammashuollon korvausten turvaa-
misesta
- 246 Liisa Hyssälä /kesk: Vanhusten
avohoitopalvelujen maksuista
- 247 Liisa Hyssälä /kesk: Mielenter-
veyspotilaiden palvelujen saatavuus-
desta
- 248 Liisa Hyssälä /kesk: Lapsiasia-
valtuutetun viran perustamisesta
- 249 Liisa Hyssälä /kesk: Perustur-
valautakunnan roolin vahvistami-
sesta

- 250 Jouko Jääskeläinen /skl ym.: Lääkärihelikopterijärjestelmän luomisesta koko maahan
- 251 Reijo Kallio /sd : Rintamasotilastunnuksen myöntämisestä vuonna 1926 syntyneille
- 252 Toimi Kankaanniemi /skl: Elämänsuojelulain säätämisestä
- 253 Toimi Kankaanniemi /skl: Ohjelman laatimisesta köyhyyden poistamiseksi Suomesta
- 254 Toimi Kankaanniemi /skl: Eläkkeelle pääsyn helpottamisesta
- 255 Kyösti Karjula /kesk: Perheen aseman vahvistamisesta
- 256 Mari Kiviniemi /kesk: Työmarkkinatuen palauttamisesta alle 25-vuotiaille nuorille
- 257 Ossi Korteniemi /kesk: Kolarin terveyskeskuksen peruskorjauksesta
- 258 Irina Krohn /vihr: Sitoutumattomien kansalaisjärjestöjen edustajien kutumisesta tasa-arvoasiain neuvottelukunnan jäseniksi
- 259 Esa Lahtela /sd: Eläkkeensaajien korotetun sairausvakuutusmaksun alentamisesta
- 260 Esa Lahtela /sd: Työtapaturmakorvausten käsittelymenettelyn kehittämisestä
- 261 Esa Lahtela /sd: Keliakiaa sairastavien erikoisruokavalion saamisesta sairausvakuutuksen piiriin
- 262 Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.: Kotipalvelutyötä tekevien palkkauksen ja eläketurvan järjestämisestä
- 263 Kari Myllyniemi /kesk: Rintamaveteraanien kuntoutuksen lisäämisestä
- 264 Raimo Mähönen /sd: Kangasniemen terveyskeskuksen peruskorjauksen toteuttamisesta
- 265 Tuija Nurmi /kok: Sairausvakuutusmaksun alentamisesta eläkeläisten osalta
- 266 Tuija Nurmi /kok: Iäkkäämpien kansalaisten muistamisesta itsenäisyyden 80-vuotijuhlavuotena
- 267 Tuija Nurmi /kok: Pienten lasten kotihoidon turvaamisesta
- 268 Arja Ojala /sd ym.: Omaishoitajien vapaapäiväjärjestelyistä
- 269 Tauno Pehkonen /skl: Eläkeerojen tasaamisesta
- 270 Tauno Pehkonen /skl: Rintamaveteraanien aseman parantamisesta
- 271 Pirkko Peltomo /sd: Työharjoittelu-aikaa koskevien välillisten työvoimakulujen alentamisesta
- 272 Aulis Ranta-Muotio /kesk: Työttömien mahdollisuudesta osallistua vapaaehtoistyöhön lähialueilla
- 273 Päivi Räsänen /skl ym.: Lasten psykiatrisen hoidon lisäämisestä
- 274 Päivi Räsänen /skl ym.: Omaishoitajien vapaapäiväjärjestelyjen parantamisesta
- 275 Päivi Räsänen /skl ym.: Eläkkeiden indeksikorotuksen tekemisestä
- 276 Päivi Räsänen /skl ym.: Lastensuojelutoimenpiteiden rahoituksen järjestämisestä
- 277 Päivi Räsänen /skl ym.: Lapsilisien ikärajan korottamisesta
- 278 Päivi Räsänen /skl ym.: Vanhusten avohuoltopalveluista perittävistä maksuista
- 279 Päivi Räsänen /skl ym.: Päihderiippuvaisten lasten ja nuorten hoitomahdollisuuksien parantamisesta
- 280 Päivi Räsänen /skl: Vammaispalvelulain soveltamisen aiheuttamasta eriarvoisuudesta
- 281 Päivi Räsänen /skl: Hiv-infektion luokittelemisesta yleisvaaralliseksi taudiksi
- 282 Sakari Smeds /skl: Palomiesten eläkeiän laskemisesta 55 vuoteen

- 283 Sakari Smeds /skl: Eläketurvan järjestämisestä kaikille Suomessa pysyvästi asuville
- 284 Säde Tahvanainen /sd: Kannustusrahan ennakonpidätyksestä luopumisesta
- 285 Esko-Juhani Tennilä /va-r ym.: Eläkeläisten korotetun sairausvakuutusmaksun poistamisesta
- 286 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Kihniön turveterveyshoitolan perustamisesta
- 287 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Istukkahoidon avulla tehtävästä syöpätutkimuksesta
- 288 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Turpeen lääketieteellisestä tutkimuksesta
- 289 Marjatta Vehkaoja /sd: Vammaispalvelulain ulottamisesta psykiatriin potilaisiin
- 290 Marjatta Vehkaoja /sd: Psykiatristen potilaiden sairaalamaksujen poistamisesta
- 291 Raimo Vistbacka /ps: Erityisen taloudellisen tunnustuksen myöntämisestä yli 80-vuotiaille
- 292 Raimo Vistbacka /ps: Työmarkkinatukea saavien oikeudesta hakea työtä ulkomailta
- 293 Matti Väistö /kesk: Maatalousyrittäjien lomitusta ja eläkejärjestelmien toimivuuden turvaamisesta
- 294 Matti Väistö /kesk: Perhepoliittisen ohjelman laatimisesta
- 298 Sulo Aittoniemi /kesk: Tuotantoideoiden kehittämiskeskuksen perustamisesta
- 299 Sulo Aittoniemi /kesk: Raskaan teollisuuden kehittämisestä
- 300 Sulo Aittoniemi /kesk: Ydinvoiman rakentamista koskevan päätöksen tekemisestä
- 301 Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Someron — Ypäjän — Loimaan — Laitilan — Uudenkaupungin tieyhetyden parantamisesta
- 302 Jukka Gustafsson /sd ym.: Länsi-Suomen tietoyhteiskuntahankkeen (PARADDIS) rahoituksen turvaamisesta
- 303 Jouko Jääskeläinen /skl ym.: Kansainvälisen valuutanvaihtomaksun toteuttamisesta
- 304 Jouko Jääskeläinen /skl ym.: Kioskikaupan rajoittamisesta
- 305 Toimi Kankaanniemi /skl: Valtionyhtiöiden myyntitulojen käyttämisestä uusien työpaikkojen perustamiseen
- 306 Toimi Kankaanniemi /skl: Geeniruoan merkitsemisestä
- 307 Toimi Kankaanniemi /skl: Kotimaisen energiantuotannon lisäämisestä
- 308 Toimi Kankaanniemi /skl: Kotimaisuuden edistämisestä julkisissa hankinnoissa
- 309 Kyösti Karjula /kesk: Yritystoiminnan edellytysten parantamisesta
- 310 Kyösti Karjula /kesk: Nuorten yrittäjien stipendijärjestelmän luomisesta
- 311 Esa Lahtela /sd: Keksijäasiamiehen viran perustamisesta työvoima- ja elinkeinokeskuksiin
- 312 Esa Lahtela /sd: Kotimaisuuteen perustuvien energiahankkeiden edistämisestä
- 18) Toivomusaloite 295—318/1997 vp 568
- 295 Sulo Aittoniemi /kesk: Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenalin toiminnan valvonnan tehostamisesta
- 296 Sulo Aittoniemi /kesk: Suomen puolustusvälineteollisuuden viennin edistämisestä
- 297 Sulo Aittoniemi /kesk: Joulumaa-projektin jatkamisesta

- 313 Esa Lahtela /sd: Kotimaisen kenkä- ja vaatetusteollisuuden toimintaedellytysten turvaamisesta
- 314 Hannes Manninen /kesk: Kemijoki Oy:n osakkeiden myyntitulosten käyttämisestä Lapin elinkeinöelämän hyväksi
- 315 Hannes Manninen /kesk: Vuotoksen altaan rakennustöiden aloittamisen nopeuttamisesta
- 316 Kimmo Sasi /kok ym.: Osaa-miskeskusten toiminnan rahoituksesta
- 317 Pertti Virtanen /evir: Kotimaisten kasvisöljypohjaisten polttoainesten suosimisesta
- 318 Raimo Vistbacka /ps: Kansalaisten aloite-, idea- ja keksintöjärjestelmän luomisesta postikonttorien yhteyteen
- 19) Toivomusaloite 319—328/1997 vp 568
- 319 Sulo Aittoniemi /kesk: Työttömien tilastointiperusteista
- 320 Jouko Jääskeläinen /skl ym.: Vuorottelukorvauksen korottamisesta ja rahoitusjärjestelmän laajentamisesta
- 321 Ossi Korteniemi /kesk: Telen palveluksesta työttömäksi jääneiden tukemisesta
- 322 Mikko Kuoppa /va-r ym.: Alueellisten työllisyysohjelmien laatimisesta Pirkanmaalla
- 323 Esa Lahtela /sd: Työllisyyskoulutusvarojen käytön tehostamisesta
- 324 Esa Lahtela /sd: Työvoimatoimistojen henkilöstön kouluttamisesta
- 325 Esa Lahtela /sd: Vuorotteluvapaan korvaustason korottamisesta
- 326 Päivi Räsänen /skl: Osa-aikaili-sän ja vuorotteluvapaan myöntämisestä vanhempainrahakauden ja hoitovapaan jälkeen
- 327 Sakari Smeds /skl: Työllisyyttä parantavan ohjelman laatimisesta
- 328 Raimo Vistbacka /ps: Vaiheittaisen työllistämismallin käyttöön ottamisesta
- 20) Toivomusaloite 329—343/1997 vp 568
- 329 Sulo Aittoniemi /kesk: Kunto-kartoituksen edellyttämisestä asun-tokaupassa
- 330 Sulo Aittoniemi /kesk: Karvian Suomijärven kunnostamisesta
- 331 Juhani Alaranta /kesk: Lahdenlammen kunnostamisesta Meri-järvellä
- 332 Mikko Kuoppa /va-r ym.: Vuokralaisten aseman turvaamisesta aravavuokratalojen luovutusrajoitusten poistuksesta
- 333 Esa Lahtela /sd: Muovijätteen talteenoton ja hyötykäytön tehostamisesta
- 334 Esa Lahtela /sd: Itä-Suomen vi-hertietokeskuksen perustamisesta Polvijärvelle
- 335 Esa Lahtela /sd: Pohjois-Karjalan vanhojen metsien suojelun työllisyysvaikutuksista
- 336 Raimo Mähönen /sd: Heinäveden reitin rantayleiskaavoituksesta
- 337 Erkki Pulliainen /vihr: Läänikohtaisten soidenkäyttösuunnitelmien laatimisesta
- 338 Aulis Ranta-Muotio /kesk: Pohjanmaan jokimaisemien kunnostuksesta
- 339 Eila Rimmi /vas ym.: Lempäälässä sijaitsevien ongelmajätekaatopaikkojen puhdistamisesta
- 340 Eila Rimmi /vas ym.: Korjausavustusten myöntämisestä omakotitalojen peruskorjaukseen
- 341 Sakari Smeds /skl: Kansallispuiston perustamisesta Valkealan Repovedelle
- 342 Hannu Takkula /kesk: Vanhojen metsien suojelusta aiheutuvien taloudellisten menetysten korvaamisesta Posiolle

343 Pentti Tiusanen /vas: Kymijoen pohjasedimenttien dioksiini- ja fuuraanipitoisuuksista

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Andersson J., Anttila U., Antvuori, Dromberg, Filatov, Gustafsson, Haatainen, Halonen, Juhantalo, Kalliomäki, Kemppainen, Kokkonen, Korhonen R., Koskinen M., Krohn, Lamminen, Lindqvist, Markkula M., Markkula-Kivisilta, Mikkola, Mönkäre, Nikula, Nurmi, Pietikäinen M., Pietikäinen S., Pohjola T., Pykäläinen, Rauramo, Saari, Suhola, Takkula, Tarkka, Tiilikainen, Tiuri ja Viitamies.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuvat edustajat Kemppainen ja Gustafsson.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi edustajat J. Andersson ja Rauramo, virkatehtävien vuoksi edustajat Kalliomäki ja Mönkäre sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat M. Koskinen, Lindqvist, Mikkola, Nikula, M. Pietikäinen, Tiilikainen ja Viitamies sekä tästä ja huomista päivästä virkatehtävien vuoksi edustajat Filatov, Haatainen, Halonen, R. Korhonen, M. Markkula, Takkula, Tarkka ja Tiuri sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat Antvuori ja Kokkonen.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys laeiksi alkoholilain 3 ja 60 §:n ja vuoden 1968 alkoholilain 93 §:n sekä alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 3/1997 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden mietintö 2/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden mietintö n:o 2. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta ensimmäisen lakiehdotuksen 3 ja 60 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike, toisen lakiehdotuksen 93 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä kolmannen lakiehdotuksen 3 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Hallituksen esitys laiksi eräistä henkilöstön asemaa koskevista järjestelyistä kunnallistettaessa Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan eräitä palvelutoimintoja

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 250/1996 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden mietintö 3/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden mietintö n:o 3. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Irakia koskeviin päätöksiin perustuvien velvoitusten täyttämistä annetun asetuksen muuttamisesta

Ainoa käsittely
Asetus 1/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 4/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 4.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

4) Hallituksen esitys Arabiemiraattien liiton kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja molempinpuolista suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 1/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 1/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 1.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Hallituksen esitys Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 2/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 2/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 2.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Hallituksen esitys Pohjoismaiden välillä pääsystä korkeampaan koulutukseen tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Hallituksen esitys 14/1997 vp

Asia lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti sivistysvaliokuntaan.

7) Hallituksen esitys laiksi markkinatuomioistuinten muuttamisesta

Hallituksen esitys 15/1997 vp

Asia lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti lakivaliokuntaan.

8) Toivomusaloite 1—9/1997 vp

9) Toivomusaloite 10—20/1997 vp

10) Toivomusaloite 21—26/1997 vp

11) Toivomusaloite 27—61/1997 vp

12) Toivomusaloite 62—87/1997 vp

13) Toivomusaloite 88—170/1997 vp

14) Toivomusaloite 171—187/1997 vp

15) Toivomusaloite 188—195/1997 vp

16) Toivomusaloite 196—232/1997 vp

17) Toivomusaloite 233—294/1997 vp

18) Toivomusaloite 295—318/1997 vp

19) Toivomusaloite 319—328/1997 vp

20) Toivomusaloite 329—343/1997 vp

Lähetekeskustelu

P u h e m i e s : Nyt lähetekeskustelua varten esiteltävät toivomusaloitteet ovat tänään edustajien nähtävinä eduskunnan kansliassa pääsihteerin huoneessa.

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että toivomusaloitteet lähetettäisiin valiokuntiin seuraavasti:

8) asia, toivomusaloitteet n:ot 1—9, perustuslakivaliokuntaan,

9) asia, toivomusaloitteet n:ot 10—20, lakivaliokuntaan,

10) asia, toivomusaloitteet n:ot 21—26, ulkoasiainvaliokuntaan,

11) asia, toivomusaloitteet n:ot 27—61, valtiovarainvaliokuntaan,

12) asia, toivomusaloitteet n:ot 62—87, hallintovaliokuntaan,

13) asia, toivomusaloitteet n:ot 88—170, liikennevaliokuntaan,

14) asia, toivomusaloitteet n:ot 171—187, maa- ja metsätalousvaliokuntaan,

15) asia, toivomusaloitteet n:ot 188—195, puolustusvaliokuntaan,

16) asia, toivomusaloitteet n:ot 196—232, sisivystysvaliokuntaan,

17) asia, toivomusaloitteet n:ot 233—294, sosiaali- ja terveysvaliokuntaan,

18) asia, toivomusaloitteet n:ot 295—318, talousvaliokuntaan,

19) asia, toivomusaloitteet n:ot 319—328, työasiainvaliokuntaan ja

20) asia, toivomusaloitteet n:ot 329—343, ympäristövaliokuntaan.

Toivomusaloitteet esitellään ja niistä sallitaan keskustelu samalla kertaa.

Keskustelu:

Ed. A i t t o n i e m i: Rouva puhemies! Tein lämpimikseni muutaman toivomusaloitteen ja niistä paria on syytä vähän esitellä. Tämä instituutioon menee vallan pipariksi, jollei mitään puheenvuoroja käytetä omista toivomusaloitteista. Niitä kun on melkein neljäsataa tai mitä lienee, niin pitäisi vähän muutamalla sanalla höystää niiden tulevaisuutta, joka kylläkin on toivoton, se tiedetään.

Toivomusaloitte n:o 3 koskee sellaista asiaa, jossa puututaan eduskunnan hylkäämien hallituksen esitysten uudelleen käsiteltäväksi ottamiin. Meillähän oli viime vuoden lopulla ja tämän vuoden alussa täällä eduskunnassa varsinainen farssi, joka tietysti ei ollut millään tavalla parlamentarismille kunniaksi ja se oli liikeaikalaki. Eduskunta hylkäsi hallituksen esityksen täällä ennen joulua äänin 84—82 ja sama eduskunta sai saman asian käsiteltäväkseen tänne tämän vuoden puolella ja mikä hämmästyttävintä, täsmälleen saman sisältöisenä kuin ilkamoiden hallituksen ja pääministeri Lipposen taholta. (Ed. Tuomioja: Tämä sauna on jo kylmentynyt!) — Taitaa harmittaa ed. Tuomioja, kun tällainen ikävä asia otetaan vielä esille ja sosialidemokraattien sekoilut tulevat perusteellisesti taas täällä ehkä käsitteilyyn, jos tähän asiaan vain lämmitetään.

Mutta joka tapauksessa jos sitä olisi muutettu edes yhdellä tai kahdella sanalla, niin minä olisin vielä ymmärtänyt, että tämä asia tuodaan uudelleen tänne käsitteilyyn, mutta ei sanaakaan, vaan täsmälleen saman sisältöisenä. Sen jälkeen tämä farssi, niin kuin tiedetään, päättyi tällaiseen litsläts-kompromissiin, joka ei ollut yhtään mitään.

Se oli kuin lehmän pudottama syksyiselle kylätielle tämä kompromissi, joka täällä sitten syntyi.

No tämä siitä, mutta minä haluaisin, että ryhdyttäisiin sellaiseen lainsäädäntötoimenpiteeseen, joka kerta kaikkiaan kieltäisi eduskunnassa hylätyn hallituksen esityksen tuomisen ehkä saman vaalikauden aikana tänne uudelleen saman sisältöisenä käsiteltäväksi. Ainakin pitäisi kaiken kohtuuden mukaan olla sellainen määräys, että pitäisi olla yhdet valtiopäivät välissä, ennen kuin hallitus voi tuoda saman esityksen uudelleen. Nyt se, mikä joulun alla hylättiin, tuotiin ilkamoiden tänne takaisin, kun meidän tämän vuoden työskentelyimme alkoi. (Ed. Tuomioja: Siinähän oli vuosi välissä!) — Ed. Tuomioja on selvästi hermostunut. Hän on levoton siitä, kun näitä sosialidemokraattien, vasemmiston ja kokoomuksen töppäilyjä täällä tuodaan esille. Minä ymmärrän, ed. Tuomioja. Parempi onkin, että menette kahville, jos teidän hermonne eivät kestä.

Tämä tästä, rouva puhemies! Siis ei samaa hallituksen esitystä pilkallisesti tuoda eduskunnan käsiteltäväksi saman vaalikauden aikana. Jos se halutaan tuoda, niin ainakin pitää olla yhdet valtiopäivät, siis yksi kokonainen vuosi välissä ja ehkä sitten taas seuraavalla voidaan yrittää. Mutta tällaisena kuin viimeksi tapahtui, tämä on aivan kohtuutonta, ja tähän viittaa tämä toivomusaloitte. Se on tietysti lainsäädäntötoimen hoidettava asia, valtiopäiväjärjestyksen tai johonkin tuodaan sitten tällainen muutos. Tuodaan nyt sitten mihin hyvänsä, mutta se pitäisi päättää.

Rouva puhemies! Tässä meni aikaa 3 minuuttia 33 sekuntia, ehkä liian pitkään, mutta minulla on vain yksi toinen asia. (Ed. Wahlströmin välihuuto) — Jaaha, ed. Wahlströmkin haluaa ottaa osaa keskusteluun. — Mutta minä menen tähän toiseen asiaan, joka koskee yksityisteitä. Meillähän yksityisteiltä poistettiin valtion avustukset. Niitä on kai sinne, jos oikein muistan, vähän tullut lisää, niin kuin vahingossa tipahtanut jostakin.

Mutta tuolla maakunnassa kun on keskustelut näistä asioista, on ilmennyt sellainen ongelma, että on olemassa yksityisiä teitä, jotka yhdistävät kahta yleistä hyvinkin voimakkaasti liikennöityä tietä, ja tätä yksityistä tietä käytetään nykyisten säännösten nojalla yhdysliikenteeseen kahden yleisen tien välillä. Nyt jos yhteiskunta ei yhtään avusta tällaista tietä, niin on se nyt toki kohtuutonta, että täällä 5—6 kilometrin pätkällä on 2—3 maalaistaloa, jotka pitävät yhteiskun-

nalle tällaista läpikulkutietä yllä, jotta näille kahdelle valtatielle päästäisiin näistä kulkemaan. Siis tällaisissa erityistapauksissa pitäisi valtion ilman muuta herätä huomaamaan kohtuuden nimissä, että tällaista velvollisuutta ei yksityisillä tienpitäjillä voi olla.

Toinen asia, joka on hiukan hämmästyttävä mutta on tietysti vähän turha ottaa tässä esille, on se, että kun yksityisteiden tiekunnat omilla kustannuksillaan pitävät tiet kunnossa, tuottavat sinne soraa, käyttävät tiehöylää, katerpillaria ja muuta ojankaivukonetta, kun teitä kunnostetaan, ne maksavat urakka- tai tuntihinnan yhteydessä myös arvonnisäveron 22 prosenttia tästä työstä, siitä, että saavat pitää muille tietä yllä ja varsinkin tällaisilla läpikulkuteillä pitävät tietä yllä, jotta päästään kulkemaan yleiseltä tieltä toiselle, ja maksetaan vielä sorakuormasta 22 prosenttia liikevaihtoveroa. On tämä aika kohtuutonta, rouva puhemies, ja sen takia olen tässä aloitteessa n:o 88 halunnut kiinnittää huomiota tähän, että tällaisille teille annettaisiin yhteiskunnan apua ja että ainakin liikevaihtovero poistettaisiin sellaisista töistä, joita tehdään tällaisten teiden kunnostamiseksi.

Ed. K i l j u n e n : Arvoisa puhemies! Kävin lävitse ed. Aittoniemen tekemät toivomusaloitteet ja havaitsin, että hän ei ollut tehnyt aloitetta toivomusaloittejärjestelmän uusimisesta. Hän oli tehnyt laskelmieni mukaan yhteensä 84 aloitetta. Luonnollisesti ed. Aittoniemi on käyttänyt sitä oikeutta, minkä valtiopäiväjärjestys edustajille antaa, mutta jos jyrkästi sanoo, niin tämän kaltainen aloitetehtäily on omalla tavallaan pilkan-tekoa. Jos sen sanoo vakavammin, niin tällä tavalla toivomusaloittejärjestelmän hyväksikäyttö kärsii inflaatiosta eli arvon alennuksesta, ja siinä mielessä koko järjestelmä tulee kyseenalaiseksi. Olisin suonut, että ed. Aittoniemi olisi ehkä tehnyt yhden aloitteen toivomusaloittejärjestelmän uusimisesta ja sitä kautta ehkä harkinnut sitten muita aloitteita.

Ed. L a h t e l a : Arvoisa rouva puhemies! Jätin muutaman toivomusaloitteen. Minä en pidä tätä pilkantekona, koska minusta toivomusaloitteet ovat tärkeä osa eduskunnan työtä siinä mielessä, että edes pieni toive voidaan viedä eteenpäin siitä, miten näitä asioita voisi kehittää ja saada eteenpäin. Tosin se toivomus ei välttämättä kovin kauas johda aina. Se on nähty tosi-asia. Siinä mielessä kyllä toivoisi, että toivomukset katsottaisiin vähän vakavammin.

Ensimmäinen aloitteeni listalla on n:o 25 eli Venäjän Karjalaan suuntautuvan avustustoiminnan lisäämisestä. Samasta asiasta tein välittömästi kirjallisen kysymyksen. Jollakin tavalla tuntuu käsittämättömältä vastaus, jonka sain tämän viikon puolella. Vastauksessa todetaan, että Venäjän Karjalassa ei olisikaan nälkä eikä puute. Todetaan, että Suomi osaltaan pyrkii ensisijaisesti lievittämään hätää pitkäjänteisellä teknisellä eikä humanitaarisella avulla.

Aloitteessani esitän, että Suomi pyrkisi vaikuttamaan, kun ei yksin pysty Venäjän Karjalan eikä Venäjän ongelmia ratkaisemaan, EU:n suuntaan myös sillä tavalla, että sieltä isommat voimavarat voitaisiin kohdentaa siihen hätään, mikä on olemassa.

Käsitykseni mukaan ministeri Haavisto kävi hiljattain tutustumassa Karjalan tilanteeseen. Viestit sieltä olivat ihan toisenlaisia kuin ministeri Norrbackin allekirjoittamassa vastauksessa. Siinä mielessä toivoisi, että tämä toivomusaloitte johtaisi nyt sellaisiin toimenpiteisiin, joita esitin, eli EU:n suuntaan pyrittäisiin viemään viestiä, että tuo lähialue tarvitsee humanitaarista apua. Tällä hetkellä sinne ei EU:n taholta hyvin paljon varoja ohjata, koska EU suuntautuu enemmän muualle, kehitysmailiin, eikä Venäjän aluetta koeta kehitysmaana, vaikka se todellisuudessa ainakin Karjalan tasavallan osalta on hyvinkin sitä.

Muutama sana muutamista muista aloitteista. Otin kantaa yhdessä aloitteessani Saimaan vesiliikenteen turvallisuuteen. Siellä on joitakin vahinkoja sattunut menneinä vuosina. Sisävesiliikenteessä ne ovat hyvin hankalia siinä mielessä, että jo pienikin vahinko voi tehdä ison hallan koko sisävesille, niiden lintukannalle ja eliöstölle kokonaan. Jos turvallisuusvalvontaa ei siellä kehitetä, pikkuhiljaa nousee niin isot ympäristöliikkeet — sen lisäksi mitä kanavamaksuja on suunniteltu nostaa — että myös ympäristöliikkeiden painostuksesta voi käydä niin, että vesiliikenne vaarantuu. Se tarkoittaa omalta osaltaan Saimaa-altaan ympärillä olevan teollisuuden kuljetusten vaikeutumista. Tänä päivänä niiden kilpailukyky monessa mielessä on kiinni siitä, että voidaan kuljettaa edullisesti tavaroita maailmanmarkkinoille kanavaa pitkin.

Muita asioita en lähde käymään lävitse. Minullakin on omanlainen nippu aloitteita, mutta kaikki ovat asiaa. Toivoisi, että hallitus paneutuisi vakavasti niihin. Useammasta voisi tulla vaikka lakiesitys. En panisi pahakseni ollenkaan.

Edustajat Kemppainen ja Gustafsson merkitään läsnä oleviksi.

Ed. V ä h ä n ä k k i (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä olen tässä silmällytyäni tätä paperia valmis sanomaan rakkaalle ryhmätoverilleni ed. Kimmo Kiljuselle näin vanhemman valtiopäivämiehen oikeudella, että kyllä jokainen kansanedustaja saa tehdä täällä aloitteita vaikka kuinka paljon eikä ole ed. Kiljusen asia moittia kollegaansa siitä asiasta.

Olen aina arvostanut nimenomaan ed. Aittoiniemen aktiivisuutta käyttäen niitä tartuntakahvoja, joita ei kovin monia ole. Mutta niiden harvojen joukosta hän on aina löytänyt ne oikeat vuosien mittaan. Ed. Lahtelasta näyttää kasvavan saman tyyppinen. Hyvin ihmisläheisiä asioita koskettelevia kysymyksiä tuodaan esiin kirjallisilla kysymyksillä, toivomus- ja lakiasia-aloitteilla ja raha-asia-aloitteilla.

Kyllä niillä merkitystäkin on, vaikkei niitä heti varmaan toteuttamaan lähdetä. Toivomusaloitteet pyörivät ministeriöissä ja muissa virastoissa. Aikanaan sieltä saattaa jotain tulla: jokin harvinaisen tapaus, että jollakin virkamiehellä saattaa sytyttää, että teenpä tuosta ed. Aittoiniemen jo tarpeeksi vanhasta aloitteesta esityksen esimiehelleni, se saattaa sitten tulla lakiehdotuksen muodossa eduskuntaan.

Enemmänkin minä purnaan sitä seikkaa, että meidän arvoisat puhemiehemme aika usein vastauspuheenvuoron käyttömahdollisuuden poistavat näiden keskustelujen aikana. Toivoisi, että siinä joustettaisiin entistä enemmän.

P u h e m i e s : Ed. Vähänäkki, pyydän muistuttaa, että silloin, kun meillä on tällainen esiteltävä keskustelu, vastauspuheenvuoronappi on kiinni. Mutta sen sijaan vastauspuheenvuoron saa, kun nousee seisomaan ja pyytää vastauspuheenvuoron, jolloin pyyntö on vielä pontevampi ja ponnekkaampi. Puhemies harkintansa mukaan vastauspuheenvuoroja myöntää niin kuin nyt: ed. Rinne, olkaa hyvä!

Ed. R i n n e (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Puuttuisin ed. Lahtelan puheenvuoroon Venäjän Karjalan kurjuudesta. Se on aivan totta, eikä meidän missään nimessä pidä siitä avusta kieltäytyä, mutta kommentoisin sitä kyllä hieman.

Nimittäin Venäjä on luonnonvaroiltaan maailman rikkain maa. Jos lukee artikkeleita mistä

tahansa huippuluokan turistikohdeista, niin venäläiset uusrikkaat ovat miehittäneet käytännöllisesti katsoen kaikki parhaat paikat. Venäläistä rahaa, työn tulosta, valuu miljardiröörinä ympäri maailmaa. Venäjä-ongelmaa me emme pysty ratkaisemaan, tietysti meidän pitää yrittää. Euroopan unioni ei myöskään pysty sitä ikinä ratkaisemaan. Maassa vallitsee tällä hetkellä markkinafasismi, markkinakapitalismi sen kaikkein raaimmassa muodossa. Siellä todella mukulat viettävät yönsä viemärisä ja uusrikkaat ties missä. Toisin sanoen meidän pitäisi hieman ehkä keskustella, ei siitä, että Venäjällä uusi vallankumous pitäisi saada, mutta jotakin sinnepäin kohtaus.

Ed. L a h t e l a (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ed. Rinteelle voisi todeta sen verran, että se ei ole niiden lapsien vika eikä niiltä uusrikkailta hetkessä voida ottaa mitään pois ja vielä vähemmän me voimme mennä ottamaan. Siinä mielessä apua siellä tarvitaan. Sairaaloissa ei ole lääkkeitä, ei ruokaa. Vasta hiljattain nälkälakossa oli sairaalan henkilökunta kokonaisuudessaan sen takia, että sairaalaan saataisiin edes ruokaa. Palkkoja ei ole maksettu. On ihan totta, mitä ed. Rinne totesi, että siellä uusrikkaat ovat ryöstäneet viimeisetkin varat, mutta sen takia sinne tarvittaisiin köyhimmille apua, että he voivat edes päivästä toiseen elää.

Tätä en mielelläni toteaisi, mutta sekin vaara on olemassa, että jos emme osaa nätisti auttaa, voi olla, että joudumme auttamaan niitä ihmisiä tälle puolelle rajaa.

Ed. M a n n i n e n : Arvoisa rouva puhemies! Mitä tulee toivomusaloitteiden toteutumiseen, niin riippuu vähän siitä, mistä aloitteita tekee. Tein viime vuonna muistaakseni kuusi toivomusaloitetta, ja kolme on tämän vuoden budjetissa toteutunut, että noin puolet suurin piirtein.

Tänä päivänä hallitus on kuitenkin antanut selonteon Euroopan turvallisuuskehityksestä ja Suomen puolustuksesta luettavaksemme, ja sen perusteella näyttää siltä, että läntiseltä rannikkoalueelta varuskunnat ja Puolustusvoimat vetäytyvät hyvin pitkälti pois.

Aloitteeni n:o 79 koskee Rajavartioston henkilökunnan tehtävien kehittämistä länsirajalla, sillä vastaava kehitys luonnollisesti Euroopan unionin ja odotettavissa olevan Schengenin sopimuksen vuoksi tulee toteutumaan hyvin rajana länsirajalla.

Lapissa on viime aikoina kannettu suurta huolta siitä, että hirvien salakaadot, porovarkaukset ym. ovat lisääntyneet eikä ole riittävää poliisivoiimaa näiden selvittämiseen, ja on esitetty ns. luontopoliisia. Kun valtiovallalla ei ilmeisesti ole erillisiä rahoja tähän, olen esittänyt ja toivon, että Rajavartioston henkilökunnan tehtäviä muutettaisiin niin, että he voisivat toimia näissä valvontatehtävissä ja tällä tavalla tukea länsirajalla yhdyskuntarakennetta, jotta sielläkin Rajavartioston henkilöstöä voitaisiin työllistää myös jatkossa. Tälle aloitteelle toivon myönteistä käsittelyä ja uskon sen kyllä myös toteutuvan.

Ed. Vi h riälä: Arvoisa rouva puhemies! En ole aikaisemmin toivomusaloitteiden lähetekeskustelussa käynyt korokkeella, mutta ajattelin nyt, juuri sen keskustelun vuoksi, mikä edellä käytiin aloitteista ja niiden merkityksestä, tulla oikein eduskunnan puhujapaikalta saattamaan muutamaa omaa aloitettani matkaan. Totean, että koska tässä talossa on järjestelmä, että meillä on oikeus tehdä sekä toivomusaloitteita, rahasia-aloitteita että lakialoitteita, se on sitä varten, että sitä käytetään. Jokaisen täytyy itse arvioida, millä tavalla käyttää.

Kun aloitteita tekee, niin vaikka ne ovat tavattoman pieniä, erityisesti teialoitteet, jotka ovat kaikkien silmätikkuna, niille ihmisille ja alueille, mistä niitä ollaan tekemässä ja viestiä tänne saatetaan, ne ovat tavattoman tärkeitä ja isoja asioita. Nämä asiat ovat tästä horisontista pieniä, mutta tavalliselle kansalaiselle suuria, ja minusta näitä myös pitää tulla selostamaan ja kertomaan, mitä aloitteilla on tarkoitettu. En puutu tekemiini muutamiin tietoivomusaloitteisiin, mutta haluaisin kolme muuta toivomusaloitetta nostaa esille.

Ensimmäinen on n:o 59, joka koskee paluumuuttajien verotuksen kohtuullistamista. Se tarkoittaa erityisesti Ruotsista Suomeen tulleitten paluumuuttajien kohtelua. Tämä asia on, sen tiedän, myös valtioneuvostossa ja ministeriöiden piirissä tälläkin hetkellä mietittävänä, jotta Ruotsista Suomeen muuttaneet, siellä päivätyönsä tehneet, eläkkeellä olevat ihmiset saisivat oikeudenmukaisen kohtelun myös viettäessään eläkepäiviä Suomessa.

Toinen aloite on n:o 87, joka koskee EU:n tavoiteohjelmiin kuuluvien rakennerahastovarojen ohjaamista suoraan maakunnan yhteistyöryhmille ja maakunnan liitoille nimenomaan sen takia, että rahat voisivat kohdentua suoraan sinne, missä niitä tarvitaan. Siten voitaisiin vähen-

tää byrokratiaa, joka meillä nyt on, kun rahat tulevat eri ministeriöiden, eri pääluokkien, eri momenttien kautta ja niitä on mahdollisimman monimutkaisesti haettava. Mutta jos nämä rahat voisivat kohdistua suoraan esimerkiksi maakuntien liitoille tai maakunnallisille ja seutukunnallisille yhteistyöryhmille, voitaisiin byrokratiaa keventää. Tähän ovat huomiota myös kiinnittäneet erityisesti maakuntien liitot ja niiden lähetystöt todeten useille eduskunnan valiokunnille, että asia pitäisi selvittää. Viime kesänä maakuntien liittojen johtajat pyysivät valtiovarainvaliokunnan maatalousjaostoa kiinnittämään vakavaa huomiota siihen, että asia tulisi korjata.

Arvoisa puhemies! Vielä menen kolmanteen eli toivomusaloitteeseeni n:o 167, joka koskee sitä, että meillä jo vuonna 1991 valmistui toisen parlamentaarisen liikennekomitean mietintö. Kun ajatellaan, missä tilanteessa tällä hetkellä elämme nimenomaan liikennepoliittisesti, kyllä varmasti olisi tarvetta ryhtyä toimenpiteisiin kokonaisvaltaisen liikennepoliittisen ohjelman valmistelemiseksi erityisesti senkin takia, että paljon on tapahtunut muutoksia. Myös Euroopan unioni -kysymys on muuttanut tilannetta monessa mielessä.

On syytä kiinnittää huomiota myös siihen, että Ruotsissa on juuri valmistunut kansallinen liikennesuunnitelma vuosille 1998—2007. Se on nimenomaan mielenkiintoinen siinä mielessä, että siellä on nyt — jos nämä tiedot pitävät paikkansa ja toivon mukaan pitävät — Ruotsin valtio suuntaamassa linjaa siihen, että luovutaan suurista tie- ja ratainvestoinneista ja painotetaan nimenomaan jo olemassa olevan infrastruktuurin kunnan parantamista sekä teiden että rautateiden kohdalta.

Sanoisin, että kyllä Suomessakin on tilanne arvioitava uudelleen siinä, mitä meillä nyt suunnitellaan. Niin tärkeitä kuin ovat suuret moottoritiet ja kehätiet, varmasti ainakin paperilla välttämättömiä, miksei muutenkin, liikennemäärärahat uppoavat kokonaan niihin. Määrärahat ovat viiden vuoden aikana pudonneet 6 miljardista vähän yli 4 miljardiin markkaan, ja tämän takia ehkä meilläkin olisi tällaisen tarkastelun paikka, jotta liikennepoliittikkaa voitaisiin kokonaisvaltaisesti koko tasavallassa kehittää. Sen takia toivoisin tällä toivomusaloitteellani vauhdittavani sitä, että meille saataisiin parlamentaarinen liikennekomitea, joka valmistelisi hyvin laaja-alaisen liikennepoliittisen ohjelman tai haltitus toisi liikennepoliittisen selonteon tähän eduskuntaan.

Ed. H y s s ä l ä : Arvoisa rouva puhemies! Olen tehnyt toivomusaloitteet n:ot 245—249 ja tehnyt ne kaikki vakavalla mielellä ja sen kansalaispalautteen pohjalta, jonka olen saanut, ja suhtaudun siihen myös hyvin nöyrästi. Kyllä kansalaiset haluavat, että heidän asioitaan vietään eteenpäin, kun he jonkin asian tiimoilta ovat ottaneet kansanedustajaan yhteyttä. Puhun ensimmäisenä numerosta 245, aikuisten hammashuollon korvausten turvaamisesta.

Tulen juuri hammaslääkäripäivien avajaisista, joissa ministeri Mönkäre käytti puheenvuoron tai piti avauspuheen, ja hän kiinnitti tähän samaan asiaan huomiota. Valtiovaltakain eli ministeriö puuhailee parasta aikaa tämän saman asian kimpussa eli maamme aikuisväestön hammashuolto ei ole järjestetty tyydyttävällä tavalla. Hän puuttui puheessaan erityisesti toimeentulotukiasiakkaiden suun terveydenhuoltoon, jonka hän katsoi olevan riittämätöntä. Siihen hän myös puuttui, että terveyskeskusten hammashoitomaksut ovat vähävaraiselle kansansalle vielä liian korkeat, joten jotakin siinä varmasti täytyy tehdä. Tätä työnjakoa ja kokonaisuutta varmasti arvioidaan ministeriössä edelleenkin, vaikka tänä vuonna saatiinkin tähän jotakin pientä parannusta. Varmasti sosiaali- ja terveysvaliokunnassa vielä tällä vaalikaudella tämän asian kanssa askaroimme. Toivon, että tämä toivomusaloite osaltaan vie asiaa eteenpäin.

Seuraavaksi olen tehnyt toivomusaloitteen vanhusten avohoitopalvelujen maksuista. Tästä olen saanut eläkeläisiltä viestejä. Nythän ihan pientä kansaneläkettä tai pientä työeläkettä saavat ovat kaikkein vaikeimmassa asemassa, koska monenlaiset maksut ovat nousseet, esimerkiksi vaikka sairaalamaksut, turvapuhelinmaksut, lääkemaksut, kotiaivustajamaksut, ja nyt kun vielä sähkönkorotus tuli, niin toimeentulovaikeudet yksilötasolla ovat hyvin rankkoja. Vanhukset eivät ole tottuneet toimeentulotukeen hevillä turvautumaan, joten katsonkin, että avohoitopalvelumaksujen tulee olla sillä tasolla, että ne on suhteutettu eläkkeensaajan tulotasoon, jotta hän kohtuullisesti voisi avopalveluja käyttää. Avopalvelumaksut eivät saisi luoda painetta laitoshuoltoon turvautumiseen, joka taas sekä vanhuksen että yhteiskunnan kannalta ei varmasti ole kaikissa tapauksissa onnekkain vaihtoehto silloin, jos vanhus haluaa asua omassa asunnossaan. Nyt on STM asettanut työryhmän selvittämään asiaa ja toivon, että se esittää konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, ja toivon, että

tämä toivomusaloitteeni osaltaan vauhdittaa tätä työtä.

Arvoisa rouva puhemies! Seuraava aloitteeni koskee mielenterveyspotilaiden palvelujen saataavuutta. Meillähän nyt lama-aikana ja edelleen sen jälkeen palvelurakennemuutoksessa on ajettu voimakkaasti laitoshuoltoa alas nimenomaan mielenterveyspotilaiden palvelujen kohdalla. Samaa aikaan kuitenkin avopalvelut eivät ole riittävästi kehittyneet. Osa mielenterveyspotilaista on joutunut suorastaan ”heitteille”, koska avopalveluja ei ollut saatavilla tai niitten laatu ei ole vastannut kysyjän tarvetta. Tämä on erityisen huutava ongelma pienissä kunnissa, joissa on saatettu lakkauttaa mielenterveyspisteitä ja siirtää ne hyvinä vuosina laitoshoidon yhteyteen. Tämä asia ei ole kuitenkaan tyydyttävällä tavalla toiminut. Edelleen on erittäin suuria vaikeuksia sanotaan nyt vaikka Turun kaupungin kohdalla, josta koko ajan tulee palautetta, että olisi saatava pikaisesti lisää näitä hyvin monentasoisia palveluja, avopalveluja ja erilaisia välimuotopalveluja laitos- ja avopalvelujen välillä.

Seuraava aloitteeni koskee lapsiasiavaltuutetun viran perustamista. Hallitushan antoi lapsipoliittisen selonteon tämän vaalikauden alkupuolella, oliko viime vuonna, ja sen selonteon päällimmäisenä asiana tai sinne sisällytettynä pontimina oli lapsiasiavaltuutetun viran perustaminen, koska selkeää tarvetta tälle yhteiskunnassamme on ollut ja muissa Pohjoismaissa tämä asia on hoidettu jopa mallikelpoisella tavalla. Kuitenkaan tämän selonteon jälkeen asiasta ei ole kuulunut mitään. Odotin jo viime vuoden budjetissa, että tähän olisi osoitettu määrärahoja, mutta näin ei ollut asianlaita.

Tein toivomusaloitteen tästä, koska haluan kiinnittää erityistä huomiota lasten asemaan yhteiskunnassamme. Viime aikoina olette voineet lehdistä lukea hyvin monenlaisia asioita, joihin nimenomaan lapsiasiavaltuutettu voisi ottaa kantaa, ja silloin toivoisi ainakin, että näihin asioihin suhtauduttaisiin vakavasti. Ajattelen vaikka juuri pedofiiliasiaa, lapsipornoasiaa tai tämän tyyppisiä siihen liittyviä asioita ja lieveilmiöitä. Lapsiasiavaltuutetun virka olisi mielestäni äärimmäisen tärkeä tässä yhteiskunnassa. En katso, että sillä koko ongelmaa voitetaan, mutta se on osaltaan johtamassa siihen, että näihin asioihin suhtaudutaan vakavammin.

Arvoisa rouva puhemies! Viimeinen toivomusaloitteeni, josta lyhyesti puhun, on perusturvalautakunnan roolin vahvistaminen. Meillähän on sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä pe-

rusturvalautakunta, mutta toistaiseksi se ei ole toiminut odotetulla tavalla. Meillä on kunnissa peruspalveluasioissa runsasti puutteita, mutta kun alun perin perusturvalautakunta perustettiin, jotta lautakunta olisi voinut puuttua näihin ja ohjata kuntia lautakunnanomaisesti ja ohjeitten antamisella, niin tämä ei ole toiminut eli ei ole pystytty sen roolia selkeyttämään emmekä myöskään valiokunnassa ole vielä ainakaan tässä asiassa edenneet.

Niinpä toivomusaloitteellani haluan kiinnittää huomiota siihen, että kun kunnat peruspalveluja karsivat, niin jonkinlainen elin täytyisi olla, johon kansalaiset esimerkiksi voisivat valittaa ja joka voisi pikaisesti ja joustavasti käsitellä, missä on menty jo peruspalvelujen lainsäädännön kriittiselle tasolle tai suorastaan laittomuuksiin.

Tässä, arvoisa puhemies, asiat, joihin haluan kiinnitettävän huomiota näillä toivomusaloitteilla.

Ed. Räsänen: Arvoisa rouva puhemies! Haluna muutamalla sanalla puhua aloitteestani n:o 281, joka on ollut varsin ajankohtaisen keskustelun aiheena, nimittäin hiv-infektion luokittelemisesta. Hiv-infektion leviämisen estäminen on eräissä tapauksissa osoittautunut aika hankalaksi tehtäväksi ja osin myös lääkärikunnasta on tullut sellaista näkemystä, että lainsäädäntömekin on sen esteenä.

Kuolemaan johtava hiv-infektio luokiteltiin alun perin vain ilmoitettavaksi tartuntataudiksi samaan tapaan kuin esimerkiksi vesirokko. Sen sijaan yleisvaarallisena tartuntatautina pidetään esimerkiksi kuppainfektiota. Yleisvaaralliseksi tauti voidaan luokitella, jos se on vaarallinen ja jos taudin leviäminen voidaan estää tautiin sairastuneeseen henkilöön kohdistuvilla toimenpiteillä, esimerkiksi joissakin tapauksissa eristämällä tai tartunnan lähteiden tunnistamisella.

Mielestäni hiv-infektion kohdalla tätä uudelleenluokittelua tulisi harkita, koska se eräissä tapauksissa antaisi viranomaisille mahdollisuuden toimenpiteisiin, mikäli uhka taudin leviämisestä on todellinen tai olemassa. Hiv-infektion hoidossahan on edistytty ja nykyisin pystytään pidetämään potilaiden elinikää, lisäämään heille terveitä päiviä. Mielestäni hiv-infektion luokittelussa yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi käyvät samat perustelut kuin esimerkiksi hepatiitti A -infektion, joka on nyt tälläkin hetkellä yleisvaarallinen tartuntatauti. Molemmat ovat viruksen aiheuttamia sairauksia, molemmat tarttuvat sukupuoli- ja veriteitse ja molempiin parantava

hoito on vasta kehitteillä. Tosin hiv-infektio on hepatiittia monin verroin vaarallisempi sairaus. Se, että hepatiitti luokitellaan yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi, ei ole tietääkseni aiheuttanut sitä ongelmaa, että tartuntaa epäilevät eivät uskaltaisi hakeutua tutkimuksiin. On myös muistettava, että salassapitovelvollisuus koskee aivan samalla tavoin niin ilmoitettavia kuin yleisvaarallisiakin tartuntatauteja.

Ed. Pehkonen: Arvoisa puhemies! Puheni on kyllä lyhyt, mutta minusta on kivempää tulla haastelemaan täältä korokkeelta, ettei tarvitse tästä syystä keskeyttää.

Nostan kolme omaa toivomusaloitettani esiin. Ensimmäinen on numeroltaan 51 ja tämä koskee arvonlisäveron porrastamista. Asiana on työllisyyden parantaminen. Palvelujen korkea arvonlisäprosentti aiheuttaa työttömyyttä, niin kuin jokainen täällä varmasti myöntää, ja harmaan talouden kasvua. Mielestäni arvonlisäveroprosentti tulisi alentaa esimerkiksi 12:een erikoisesti eräiden välttämättömyystarvikkeiden kohdalla, jotta se suosisi myös kotimaista tuotantoa ja työllisyyttä. En tiedä, kuinka tämä on EU:n kanssa sopuoinnussa, mutta näin kuitenkin ajattelen asian.

Edelleen voitaisiin ns. ylellisyystarvikkeiden arvonlisäveroa nostaa harkitusti niin, että kiritys kohdistuisi pääasiassa tuontilajikkeisiin. Kokonaisuudessaan arvonlisäveron uusi porrastus tulisi tehdä niin, että arvonlisäveron tuotto valtiolle ei alenisi. Porrastus tulisi toteuttaa ensisijaisesti työllisyyden parantamista silmällä pitäen. Samalla sen tulisi edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja kohdentaa verotusta eri kuluttajaryhmien maksukyvyyn mukaisesti.

Haluaisin myös nostaa esiin aloitteeni n:o 84, ja se koskee poliisin virkojen lisäämistä. Lyhyesti: Valtion paikallishallinnon uudistaminen on laajentanut poliisin toiminta-alueita. Kihlakunnittain tapahtuva poliisitoiminta on merkinnyt pitkiä etäisyyksiä poliisin päivystyspaikan ja vastualueen laita-alueiden välille. Kansalaiset erityisesti päivystysalueiden reuna-alueilla kokevat aiheellisesti kasvavaa turvatomuutta, ja tämä on aiheuttanut ainakin meidän provinssissamme sellaista asiaa, että poliisit eivät oikein tiedä, kuka laita-alueelle oikein lähtee. Tämä on epäselvää. Tiedän erään kolaritapauksen, jossa rattijuoppo oli osallisena. Siinä ei poliisia saatu paikalle millään, he sysivät vain toisilleen tätä hommaa.

Kolmanneksi nostaisin esiin vielä maatalous-

lomittaja-asian. Kun uusi lomituslaki tuli voimaan, sen vaikutuksesta suuri osa maatalouslomittajista on muuttumassa osa-aikaisiksi, kun lomittaja palkataan vain juuri tarvittaviksi tunneiksi. Toisaalta viikkovapaasta luovuttiin ja se korvattiin maatalousyrittäjien kannalta epäedullisemmalla ostopalvelujärjestelmällä. Lomitus työllistää aiempaa selvästi vähemmän, mikä näkyy työttömyyslukujen synkistymisenä maaseudulla.

Maatalousväestön tulonmuodostus on heikentynyt nopeasti parina viime vuonna, työmäärä ja työn raskaus eivät kylläkään ole vähentyneet, päivittäin paineet ovat nousseet. Maatalouden alasajo on kiihtynyt, ja erityisesti karjaloudessa lomitus- ja viikkovapaajärjestelmät ovat erittäin tärkeitä. Niiden alasajo johtaa sairauksien ja työkyvyttömyystapausten lisääntymiseen ja maatalousväestön ajautumiseen entistään epäoikeudenmukaisempaan asemaan suhteessa muuhun ammattiväestöön.

Lomitusjärjestelmillä voidaan ylläpitää ja parantaaärkevällä tavalla myös työllisyyttä erikoisesti maaseudulla.

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Olen ilokseni voinut todeta, että minulla on itselläni hyvin monessa kohdin samanlaisia toivomusaloitteita, kuin täällä on esitelty muiden toimesta. Olemme olleet tavallaan samalla asialla.

Paria aloitetta haluaisin vielä tuoda esille ja esitellä. Yksi niistä on asevelvollisten taloudellinen asema. Meillähän aikanaan, kylläkin Ahon — Viinasen hallituksen aikana, poistettiin asevelvollisilta ns. kotiuttamisraha, joka oli silloin 300 markkaa ja jota maksettiin asevelvolliselle, joka vapautui asevelvollisuuttaan suorittamasta. Jo silloin, mutta erityisesti tällaisena aikana, jolloin nuoret miehet, jotka ovat velvollisuutensa suorittaneet, lähtevät kovin harmaaseen tulevaisuuteen sieltä, ei ole rahaa taskussa, ensimmäisenä päivänä on matka heti toimeentuloluukulle. Yhteiskunnan kannalta ja yhteiskunnan suunnasta kohtuullista odottaa, että tällainen kotiuttamisraha, joka aikanaan meillä oli ja joka taloudellisista syistä, valtion köyhyden vuoksi poistettiin, palautettaisiin näille nuorille miehille, että kun he tulevat armeijasta, he saisivat edes yhden viikon rauhassa katsella, mihinpäin suuntaa elämänsä ja mihinpäin lähtee kulkemaan, ettei ensimmäisenä aamuna tyhjätaskuna tarvitsisi välttämättä mennä toimeentuloluukulle. Tätä olen jälleen esittänyt. Tämä ei ole kovin suuri taloudellinen uhraus, ja sitä ovat esittäneet

monet muut. Minun mielestäni se pitäisi kyllä palauttaa.

Toinen asia, johon olen kiinnittänyt huomiota, on kunnallisvaalien vaalikelpoisuus. Meillähän oli kunnallisvaalien aikaan julkisessa sanasakin riitelyä siitä, oliko joku ehdokas kelvollinen olemaan kunnanvaltuuston ehdokkaana tietyllä paikkakunnalla, jossa ei asunut. Ehtonahan ei ollut viime kunnallisvaaleissa muuta kuin se, että muistaakseni 30.8., elokuun viimeisenä päivänä oli kirjoilla sillä paikkakunnalla, missä asetui ehdokkaaksi. Muuta vaatimusta ei ollut. Aikaisemmin se on ollut sillä tavalla, että on vaalivuoden 1 päivänä ollut kyseisen vaalipiirin asukkaana. Minä tiedän, että varsin paljon tehtiin vaalipiireissä sellaista työtä, että yritettiin tiettyjä ääniharavia saada muuttamaan tietylle alueelle siksi aikaa, että saadaan siellä kyhnäytyä ihmisiltä äänet, ja sen jälkeen kyseinen kaveri olisi sitten muuttanut takaisin sille paikkakunnalle, mistä oli tullut, ja varamies olisi astunut tilalle.

Minun mielestäni tämän tyyppinen toiminta ei ole kunnallispolitiikassa eikä missään politiikassa tarpeellista. Näin ollen pitäisi selkeyttää sitä, että kunnassa on ehdokkaana sellainen henkilö, joka myöskin tarkoittaa asua kyseisellä paikkakunnalla ja ottaa osaa sen kunnalliselämään, eikä sillä tavalla, että joku tulee tietynlaisena palkattuna tähdenä ulkopuolelta, ottaa tuhat ääntä, ehkä vetää kolme neljä edustajaehdokasta mukanaan, sen jälkeen poistuu takaisin suureen tuntemattomaan kuin Lännessä ikään, kopoti kopoti, ja sinne jäävät sitten nämä ehdokkaat ja hänelle varamies hoitelemaan sitä asiaa. Tällainen pitäisi lainsäädännössä muuttaa. Minun mielestäni se on virhe ja tätä koskien olen tehnyt myöskin tällaisen ehdotuksen.

Mitä tulee, rouva puhemies, ed. Kiljusen yllättävään purkaukseen täällä aikaisemmin keskustelun aikana asiassa, jonka ei millään tavalla pitänyt sellaisenaan hänelle kuulua, hänen esityksensä oli sen tasoinen, että sitä en sen enemmältä kommentoi muuta kuin totean, että jos jollakulla on niin paha olla kuin hänellä ilmeisesti on, minunkin on sitten paha olla.

Ed. T i u s a n e n : Arvoisa rouva puhemies! Varmasti on niin, että ne ongelmalliset asiat, joihin esimerkiksi ed. Hyssälä viittasi, kuten pieniuloisten eläkeläisten kysymys, ratkeavat ainoastaan niin, että mahdollisimman paljon myöskin eduskunnasta tulee painostusta siihen suuntaan, että todella hallitus tekisi sellaisia esityksiä ja tässä maassa tehtäisiin sellaisia ratkaisuja, että

mainitut hoitokustannukset, asiakasmaksut ja niiden nousu eivät oleellisesti heikentäisi ja rasitaisi eläkeläisten elintasoja, niin kuin tällä hetkellä tapahtuu. Se on mielestäni yksi sellainen varsinainen musta piste tällä hetkellä yhteiskunnassamme, ettei nähdä sitä, miten kovan paineen alla nimenomaan pienituloiset eläkeläiset elävät tällä hetkellä, koska sekä asumisen että lääkkeiden, energian, terveydenhoidon, sairaanhoidon, kaiken kustannukset ovat viime vuosina selkeästi nousseet. Mitkään indeksit, sen enempää leikatut kuin leikkaamattomatkaan, eivät näitä kyllä pysty tunnistamaan.

Näin ollen toivomusaloitteiden teko, vaikka aina sanotaankin, että ainoastaan ed. Ensio Laienen eräs toivomusaloite johti selkeästi ratkaisuun, ei suinkaan ole turhaa vaan perusteltua. Sillä tavalla näillä kaikilla 343 tänä vuonna tehdyllä aloitteella on oma eettinen perustansa.

Itse viittaan lyhyesti muutamaa aloitteeseeni. Aloite n:o 151 koskee Itämeren kauttakulkemikaaleja. Tilanne on ongelmallinen ympäristön kannalta sikäli, että kemikaalialusten pilssijätevesien, mutta nimenomaan niiden säiliöiden pesuvesien kohtaloa ei pystytä asiallisesti seuraamaan, niin että todella tiedetään, mitä niille tapahtuu, jotta voisimme estää sen tankkien pesun, mitä tapahtuu Itämeren alueella, ennen muuta Pohjanmeren alueella mutta myös omassa pienessä Itämeri-altaassamme. Tässä joudumme hakemaan kansainvälistä yhteistyötä. Tämä on asia, jossa pitäisi mielestäni meidän viranomaisemme nimenomaan aktivoitua.

Sitten lähetän terveisiä liikenneministeriöön, nimenomaan Koskenkylän ja Elimäen suuntaan, Kouvolan Valtatielle 6. Tie on edelleenkin sekä vaarallinen että kaikin muinkin osin liian huonossa kunnossa, liikenneturvallisuuden kannalta muun muassa liian kapea, sen tiekilometrit ovat vaillinaisia. Tämä osoittaa sitä, että rahat on liikaa keskitetty moottoreiden rakentamiseen kaiken kaikkiaan tässä valtakunnassa.

Vielä Saimaan kanavasta niin paljon, että kun liikenneministeriön asettama Kymijoen kanavoitihanketta tutkiva toimikunta julkisti tänään mietintönsä, niin nyt pitäisi olla niiden es-

teiden poissa, jotka tässä talossa rakennettiin sille, että Saimaan kanavan sulut voitaisiin uusia ja kanavaa kehittää. Valtiovarainvaliokunnan liikennejaostohan sai läpi sellaisen lausuman, että Saimaan kanavaa ei tule uusia ennen kuin Kymijoen kanavoitintyötä on selvitetty. Nyt tänään tämä selvitys siis julkistettiin. Siinä muuten todetaan se, että Kymijokea ei kannata kanavoitaa, jos sen lyhyesti totean.

Täällä on vielä ympäristökysymyksestä tekemäni toivomusaloite siitä, että Kymijoen ja sen Suomenlahteen laskevien viiden haaran laskualueen eli suistoalueen pohjasedimenttien tila selvitetäisiin superympäristömyrkyjen dioksiinien ja furaanien osalta. Toivomusaloitteeni lähtee siitä, että tämä tutkimus pitäisi kokonaisvaltaisesti suorittaa, jotta pystyisimme selvittämään sen, mikä on todella tällaisen puunjalostusteollisuuden alueelta lähtevän joen ympäristöllinen tilanne.

Ongelmahan on dioksiineissa ja furaaneissa nimenomaan se, että ne ovat syntyneet ilmeisesti KY5-nimisen sinistykseen estoaineen valmistuksen yhteydessä, valmistuksen tietyssä vaiheessa katkaiseen tulipalon seurauksena. Kysymys on siis ongelmallisimmista myrkyistä, joita tiede yleensä tuntee. Samalla voidaan todeta se, että varmasti maapallolla on muitakin jokia, jotka on syytä tässä mielessä tutkia.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus toivomusaloitteiden valiokuntiin lähettämistä hyväksytään.

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna kello 13.

Täysistunto lopetetaan kello 18.56.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen